

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Andrzej Dyrda

Sędziowie: SO Barbara Braziewicz (spr.)

SR (del.) Ewa Buczek - Fidyka

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku wierzyciela(...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko dłużnikowi A. Z. (Z.)

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia dłużnika

na postanowienie Sądu Rejonowego w (...)

z dnia 30 marca 2011 r., sygn. akt I Co 332/11

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że stwierdzić, iż dotychczasowe rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I. stanowi punkt I.a i dodać punkt I.b, w którym odmówić nadania sądowej klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 9 lutego 2011 r. wystawionemu przez wierzyciela (...) Spółkę Akcyjną w W. przeciwko dłużnikowi A. Z., co do dalszych odsetek umownych.

SSR (del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Andrzej Dyrda SSO Barbara Braziewicz

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 30 marca 2011r. Sąd Rejonowy w (...) nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (częściowemu) nr (...) z dnia 9 lutego 2011r. wystawionemu przez wierzyciela (...) S.A. w W. przeciwko dłużnikowi A. Z. do kwoty nie wyższej niż 165.774,59 zł i zasądził od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 249,32 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu podkreślił, że Sąd w postępowaniu klauzulowym bada czy do wniosku załączono pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem lub z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności. Nadto Sąd wskazał, że winien jest zbadać, czy w oświadczeniu została określona kwota, na którą bankowy tytuł egzekucyjny może opiewać i termin, do którego bank może ubiegać się o nadanie klauzuli. Sąd Rejonowy podniósł także, że już wcześniej nadał on klauzulę wykonalności dla (...) nr (...) z dnia 24 lipca 2009 r. do kwoty 14.225,41 zł, obejmującej zadłużenie z tytułu umowy, której dotyczy także (...) nr (...) z dnia 2 lutego 2009r., dla którego nadania klauzuli wykonalności wnosi obecnie wierzyciel. Zgodnie zaś z oświadczeniem dłużnika, poddaje się on egzekucji do kwoty 180.000,00 zł, tak też Sąd Rejonowy mógł nadać klauzulę wykonalności jedynie do wysokości kwoty stanowiącej różnicę między kwotami 180.000 zł a 14.225,41 zł, tj. 165.774,59 zł. Orzekając Sąd ten oparł się na art. 97 ustawy prawo bankowe, art. 781§ 2 k.p.c., art. 782§1 k.p.c., art. 786⁽²⁾§1 k.p.c. i art. 770k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie (mylnie zatytułowane jak sprzeciw od nakazu zapłaty) złożył dłużnik. W postanowieniu dłużnik zaskarżył postanowienie w całości i wniósł o jego zmianę poprzez oddalenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności dla bankowego tytułu wykonawczego. W treści zażalenia podniósł także, że doszło do błędu w doręczeniu zaskarżonego postanowienia i tym samym nie uchybił on terminowi na wniesienie środka odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest częściowo zasadne.

Zasady wystawiania przez banki tytułów egzekucyjnych, ich treść oraz skuteczność regulują przepisy art. 96 i 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2002r., Nr 72, poz. 665).

W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu Sąd bada czy dokument przedłożony przez bank spełnia warunki wynikające z powołanych przepisów oraz czy dłużnik poddał się egzekucji, a roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem lub z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności.

Zgodnie z art. 96 ust. 2 prawa bankowego, w bankowym tytule egzekucyjnym należy oznaczyć między innymi wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności. Należności obciążające dłużnika, nie tylko muszą mieścić się w ramach zakreślonych oświadczeniem dłużnika o poddaniu się egzekucji, ale również powinny być w tytule oznaczone w sposób właściwy.

W przedmiotowej sprawie bank przedłożył bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 9 lutego 2011r., który spełniał częściowo wskazane powyżej wymagania. Mianowicie dołączony do wniosku (...) nie zawierał precyzyjnego wskazania kwoty określającej wysokość zobowiązań dłużnika w zakresie dalszych odsetek. Zgodnie ze swoją treścią obejmował on następujące kwoty: kapitał wymagalny kredytu w kwocie 63.000 zł, odsetki umowne naliczone do dnia 8 lutego 2011r. w kwocie 7.325,24 zł, odsetki podwyższone naliczone do dnia 8 lutego 2011r. w kwocie 4.135,09 zł i koszty upomnień i prowizje w kwocie 321 zł, co razem daje kwotę 74.781,33 zł. Nadto obejmował on dalsze należne odsetki umowne od dnia 9 lutego 2011r. od niespłaconego kapitału kredytu określonego w pkt1, aż do dnia całkowitej spłaty kapitału naliczane wg zmiennej stopy procentowej (na dzień sporządzenie (...) wynoszące 12,15% w stosunku rocznym).

W ocenie Sądu Okręgowego ten sposób określenia kwoty przedstawiającej wysokość zobowiązań dłużnika jest jedynie częściowo właściwy. Zgodnie z literalnym brzmieniem przepisu z treści (...) musi jasno wynikać, jaka kwota podlegać ma na jego podstawie egzekucji. Poszczególne zobowiązania (należność główna, odsetki umowne, za opóźnienie itp.) muszą być wskazane w tytule oddzielnie, z podaniem ich kwot i terminów płatności. Odsetki muszą być określone wyraźnie - albo przez zaznaczenie ich kwoty, albo stopy procentowej. W tej drugiej sytuacji uwidoczniła powinna być kwota, od której naliczane są odsetki i termin jej wymagalności. Wskazać też trzeba wysokość wszystkich odsetek, jakie mają być przez dłużnika zapłacone, wraz z terminami ich płatności. Nie może dochodzić do sytuacji, w których nie zostanie wskazana precyzyjna kwota zobowiązania. (...) stanowi, że odsetki będą naliczane wg zmiennej stopy procentowej, czego nie można uznać za precyzyjny sposób określenia wysokości odsetek, ponieważ prowadziłoby do merytorycznego określania wysokości należnego świadczenia przez organ egzekucyjny, co postawiłoby go w roli organu rozstrzygającego, a nie ma wątpliwości, że takiej pełni on nie powinien. Tak też w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy błędnie postanowił nie oddalając wniosku o nadanie klauzuli bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, co do dalszych odsetek umownych od dnia 9 lutego 2011r. Przyjęte w przedstawionym bankowym tytule egzekucyjnym określenie wysokości dalszych należnych odsetek jest niedopuszczalne, gdyż prowadziłoby do kształtowania treści tytułu wykonawczego po jego powstaniu w oderwaniu od aktów prawa powszechnie obowiązującego. Ponadto powodowałoby konieczność ustalania przez organ egzekucyjny aktualnych wysokości odsetek nieustawowych, co z kolei prowadziłoby do merytorycznego określania przez organ egzekucyjny wysokości należnego świadczenia, a więc stawiałoby go w roli organu rozstrzygającego. W świetle art. 804 k.p.c. nie powinno budzić wątpliwości co do tego, że organ egzekucyjny nie może pełnić tej roli.

Na koniec zaznaczyć jedynie należy, iż umożliwienie bankom jako wierzycielom prowadzenia egzekucji w oparciu o bankowe tytuły egzekucyjne stanowi znaczne uproszczenie w dochodzeniu przez tych wierzycieli swych należności oraz wyłom w zasadzie, iż tytułem wykonawczym jest orzeczenie Sądu. Kontrola Sądu co do bankowych tytułów egzekucyjnych sprowadza się do badania zachowania w nich wymogów ustawowych, przewidzianych dla takiego tytułu. Skoro zatem instytucja tych tytułów stanowi wyjątek, musi on być rozumiany ściśle, a od banku jako fachowca w obrocie wymagane jest ściśle zachowanie ustawowych wymagań dla umożliwienia skorzystania z tego sposobu uzyskania tytułu wykonawczego.

Reasumując zaskarżone postanowienie zostało zmienione, jak w sentencji postanowienia przez Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSR (del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Andrzej Dyrda SSO Barbara Braziewicz